

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Darul Băncii Naționale

a României pentru Catedrala noastră din Cluj.

Apelul nostru către marele public pentru contribuiri benevole pe seama zidirii catedralei noastre a avut un răsunet cald în toate inimile înțelegătoare. După băncile noastre din Ardeal, Albina, Banca Agrară, Banca Centrală, Casa de păstrare din Săliste, Doina din Câmpeni, Auraria din Abrud, Vatra din Cluj Isvorul din Alba Iulia și altele, cari ne-au venit în ajutor cu sume frumoase și despre cari am dat seama la timpul său, precum și după darul însemnat de 100 mii al Băncii Românești din București iată că acum putem vesti cetitorilor noștri cu deosebită bucurie că Banca Națională a României a făcut pe seama catedralei noastre un dar de *un milion lei*, care este după stat cel mai frumos dar ce ni s'a acordat din partea instituțiilor financiare și de către particulari.

Și până când vom publica o dare de seamă despre toate aceste daruri, cari întrec binișor suma de două milioane lei, ținem să scoatem la iveală dragostea ce se manifestă în toate straturile societății noastre ortodoxe române pentru catedrala noastră. Gestul Băncii Naționale este mult mai grăitor decât cuvintele de mulțămire ce le putem noi așterne pe hârtie.

Numele guvernatorului Băncii Naționale, a d-lui *Mihail Oromolu*, fost ministru, va fi cu laudă pomenit în istoricul catedralei, ca al celui ce mai mult a înțeles lipsa unei biserici ortodoxe în Cluj, unde după 6 ani de stăpânire românească nu avem decât un prea modest loc de închinare la marginea orașului, mărturie a intoleranței și umilinței de care ne-a făcut părtași stăpânirea de ieri.

Pe tabla de marmoră, în care vom eterniza numele celor ce au ostenit și jertfit, ca să ridi-

căm altarul sfintei noastre legi străbune va figura și numele d-lui *Mihail Oromolu*.

Și când pomenim cu cinste numele acestui mare binefăcător al bisericii și eparhiei noastre ortodoxe, reînviată din legăturile întunericului, la care o osândiseră dușmanii bisericii noastre, facem un nou apel la toată obstea noastră românească ortodoxă să ne dea mână de ajutor. Clădirea ajunge în anul acesta până la pârcaș și cu ajutorul lui D-zeu în anul viitor sperăm să o vedem pusă sub coperiș. Zilnic vedem mulți credincioși trecând pe lângă șantier, admirând lucrarea, mândri și satisfăcuți de progresul ce-l facem, văzând înălțându-se zidurile spre cerul albastru. Am dori să-i vedem pe cei ce au puțința din darul lui D-zeu punând mâna în buzunar și să jertfească obolul lor pentru acest Sion al legii și al neamului românesc.

Banul văduvei va fi tot atât de bine primit ca și aurul bogatului. Câți nu s'au înălțat în țara noastră la palate, ajunși la tihnă și desfătărilor dorite, călcând pe covoare de Smirna și materii brodate cu fir de aur, dar nu-i vedem în rândul ctitorilor și binefăcătorilor bisericii, nici ai altor instituții de binefacere obstească. Cunoaștem personal oameni, cari cu câțiva ani mai înainte erau lipiți pământului, iar azi înoată în belșug, nu-i vedem însă nicăiri în rândul oamenilor celor cu inima deschisă. Mamonul împetreste multe inimi când pune stăpânire pe suietul omului.

Nu vă orientați, creștini buni, după cei înguști la suflet, nu luați pildă dela cei robiți de nepăsare, ci cei ce aveți puțința urmați în măsura puterilor noastre pilda lui Vasile Bolnavu dela Ploesti, care deschide chiar în toamna aceasta un cămin pentru studenții din București, pentru care a jertfit peste 12 milioane de lei din punga proprie.

Cuvântul bisericii, care spune „fericiți sunt cei milostivi”, nu preamărește nici pe egoiști

nici pe cei ce-si uită de datorințele lor față de D-zeu și deapropapele. Țara românească a fost pe vremuri patria dărnicii pentru scopuri religioase și de utilitate publică. Cele mai multe biserici le-au zidit boerii creștini și domnițele cu frica lui D-zeu. Cele mai multe spitale își datoresc ființa lor dărnicii familiilor vechi boeresti. Așezămintele Brâncovenești cu venite de milioane sunt zămislite de această nobilă familie, care a ridicat și în Făgăras o biserică ortodoxă, usurpată astăzi de uniți fără pic de rusine și muștrare de conștiință.

Astfel au știut acele familii să-si arate recunoștința pentru darurile cu cari i-a înzestrat D-zeu.

Duhul creștinesc trebuie să reînvie din nou în urmașii acestor familii boeresti, cari dela D-zeu sunt încă destul de numeroase în cuprinsul țării și tradiția familiară încă nu s'a stins. Membrii acestor familii să treacă prin Ardealul nostru și să vadă colibele în cari ne închinăm noi la D-zeu și să facă comparație cu locașurile grandioase ale străinilor, atunci suntem siguri că duhul străbunilor se va trezi în sufletul lor și vor tinde mâna de ajutor ca să iesim din robia întunerecului. Noi sperăm că vom avea parte de acest gest creștinesc pentru care vor avea parte nu numai de recunoștința contemporanilor, dar își vor asigura bine și pe pământ și răsplată vecinică și în ceriuri.

Avram Iancu

— Student în Zlatna —

În arhiva parohiei rom. cat. din Zlatna se păstrează protocolul gimnasiului, care a existat pe vremuri în acel oras. Protocolul cuprinde datele școlare ale elevilor dela 1780—1848. Între aceștia majoritatea sunt băeți români din Munții Apuseni. În acest gimnasiu a studiat și Avram Iancu patru ani, dela 1837/8—1840/1.

Gimnasiul avea patru clase, fiecare cu nume special. Clasa 1. se numea „Media Gramaticae Classis“. Clasa 2. „Suprema Gramaticae Classis“, clasa 3. „Inferior Humanitatis Classis“, clasa 4. „Superior Humanitatis Classis“.

Toate aceste patru clase le-a urmat ca elev ordinar și Avram Iancu. În anul 1837/8 a avut profesor pe „Iosephus Stankeu“, în anul 1838/9 pe „Gregorius Iakabusz“ și „Ludovicus Kovacs“, în anul 1839/40 și 1840/1 pe „Ludovicus

Bodnar“. Iancu a fost elev eminent, între cei dintâi ai școlii.

În zece rubrici se specifică datele lui personale și spoliul în studii astfel:

Rubrica dintâi (Numerus) arată că în anul 1837—8 Iancu a fost al 6-lea în clasă, în anul al doilea s'a ridicat la locul al 4-lea, iar în ceilalți doi ani la locul al treilea.

Rubrica a doua: Cognomen, Nomen, Praedicatum vel Locus originis. În anul 1837—8 Iancu e notat ca „Iank Abraham e Topanfalva“, în anul 1838—9 Iank Abrahamus e Felső Vidra, iar în ceilalți doi ani următori Iank Abraham Felső-Vidrensis.

Rubrica a treia: Aetas, religio. În anul prim Iancu e pus cu 14 ani „gr.-cath.“, în anul următor tot de 14 ani „G. R. non unitus“, în anul al treilea de 15 ani „g. n. unitus“, în anul al patrulea de 16 ani tot „g. n. unitus“.

Rubrica a patra: Pater, Curator v. Tutor eius Conditio et Habitatio. În anul 1837—8 „Pater Iudex pag.“. În anul 1838—9 „Iudex dominialis in Felső Vidra“. În anul 1839—40 „Pater Alexander Iudex dominialis în Felső Vidra“, în anul 1840—1 „Pater Alexander Aloxus et Iudex dominialis în Fel. Vidra“.

Rubrica a cincia: Diligentia in studiis. În anul prim, amândouă semestrele „praestans“, în anul al doilea semestrul prim „praestans“, semestrul al doilea „laudabilis“, în anul al treilea, amândouă semestrele „bona“, în anul al patrulea semestrul prim „laudabilis“ sem. al doilea „Assidua“.

Rubrica a șasa: E moribus. În anul prim „Prima“ în ceilalți doi ani „eminens“, iar în anul al patrulea iar „prima“.

Rubrica a șaptea: E doctrina religionis. În toți patru anii și în toate semestrele „eminens“.

Rubrica a opta: Ex Institutionibus et Auctoribus. În anul 1. 2 și 4 „eminens“, în anul 3 „prima“. În anul al patrulea s'a adaus aci ca obiect de studiu și „Mitologia“.

Rubrica a opta: Ex Arithmetica. În anul prim, sem. prim „Prima“, sem. al doilea „Eminens“. În anul al doilea și al patrulea în amândouă semestrele „Eminens“. În anul al treilea sem. prim „Prima“, sem. al doilea „Eminens“.

Rubrica a noua: Ex Geographia et Historia. În anul 1, 2 și 4 „eminens“, în anul al treilea, sem. prim, „Prima“, al doilea „eminens“.

Rubrica a zecea: Stipendiatus vel fundatus. În toți patru anii rubrica e goală.

Și la Iancu precum și la alți elevi de pe vremele acelea observăm aceeași tendință a direcțiunii școlare de a însemna pe Români ca gr. catolici. Abia în anul al doilea și cei următori se clarifică situația lui de ortodox. De sigur că Iancu va fi protestat și în urma acestui fapt a fost însemnat ca „gr. unnitus“.

Este interesant și faptul că în anul întâi și al patrulea nota din purtarea morală nu este e-minentă, ca în al doilea și al treilea. Faptul scapă la ochi. Causa credem că nu se poate reduce decât la temperamentul vioi al elevului, care în anumite momente probabil nu s'a putut împăca cu dispozițiile ultramontane ale catolicilor dela gimnaziu și își va fi dat pe față părerile sale.

Iese în relief și faptul că în anul prim a avut ca profesor pe „Iosephus Stankeu“ care de sigur a fost român. Date speciale despre dânsul însă nu s'au aflat încă.

*GHEGHE POPESCU, preot
Zlatna*

Cucernicie iredentistă

În Homestead în America apare o gazetă ungurească sub numele „Szent Család“, condusă de preotul catolic Nyirő István, care străbate pe căi lăaturalnice și în țara noastră.

Într'un număr mai proaspăt publică o poezie de acest cuprins:

„Imaginea țarei ciuntite
Imi umple ochii cu lacrimi
Sărmana patrie maghiară
Ea este asvârlită în praț
Pe frumosul pământ maghiar
De la Adria până 'n Carpați
Nu mai există bucurii
Căci ne apasă jugul streinilor“.

Canonicul catolic dela Oradea Mare Karácsenyi János, căruia s'a trimis foaia, răspunde că „noi fiind *jeșuiți* de toate nu putem face abonamente“.

La aceasta redactorul face în Nr. 14 următoarele reflecțiuni:

„Aceasta este deci situația sub tirania valahă. Mânăstirea atât de bogată odinioară astăzi nu este în stare nici măcar să aboneze o revistă. Este caracteristic acest fapt pentru poporul valah lăudăros cu originea sa romană, opincar, murdar, incult, păstor de capre și născut trădător“.

„Alba Iulia“

Concertul dela M. Uioara

Comitetul parohial ortodox român din M. Uioara a aranjat pentru sporirea fondului de clădire a Sfetei biserici, cu concursul corului bărbătesc a Sfetei noastre Episcopii în 16 August 1924 un prea frumos concert împreună cu dans.

Temerile unor binevoitori frați „de ai noștri“, că toată silința și însuflețirea puținilor ortodocși nu va avea nici un rezultat, nu s'au realizat, căci succesul concert a dovedit chiar contrarul.

Toată suflarea ortodoxă nu numai din jur, dar toți oaspeții dela băi în frunte cu D-l Ep. Vulcănescu, consilier la R. M. S. și D-l N. Ionescu directorul statisticeii, București, prin încurajările lor zilnice ne-au dat putere de a realiza cu un ceas mai înainte visul îndrăzneț de a avea și noi cei 400 ortodocși un loc de închinare.

Femeia română, reprezentată prin D-na Iza-bela Sadoveanu, acest suflet bun și credincios, ne-a dat primul razim sufletesc. Venind în modesta capelă, și ascultând povestea dureroasă a trecutului nostru schițată de preotul nostru Octavian Albani, cu lacrimi în ochi, a donat 500 lei, iar pe de altă parte aranjând cu colonia tânără a crucei roșii un festival, din venitul acestuia transpune frumoasa sumă de Lei 6024 în favorul bisericii credinței străbune. Astfel au dovedit frații veniți la recreație, viul lor interes, promițând și pe viitor ajutoriul lor de mare preț în lupta grea de care avem parte — până ce vom putea cădelnița Altariul ortodox într'un locaș cinstit și potrivit demnității acestui neam și ai acelei legi privită chioris și acum de frații noștri.

Succesul demn, interesul publicului, carele a umplut sala mare — ne servește de un imbold puternic, pentru care suntem noi cei din Uioara nu numai mulțămitori dar ne vom și dovedi, vrednici de sprijinul lor.

Tinerii noștri coriști sub conducerea vrednicului lor diriginte Vasile Petrascu nouă celor mai bătrâni ne-au reamintit tinereța frumoasă, ne-au adus un suflu cald de mângăere și încrederea într'un viitor mai frumos, mai bogat precum este prezentul, iar pe frații lor ia întărit în tăria și dragostea legei străvechi.

Rezultatul material după detragerea spese-lor al acestui concert este suma de 21.753 Lei, cari bani s'au depus spre fructificare.

Intre suprasolvitori cu sume mai mari, amintim cu toată recunoștința, pe D-na Dir. scoalei normale Elena Doamna, București cu 6024 Lei, Uzinele Solvay 400 Lei. D-l Colonel Zoiade 400 Lei. D-l director general al minelor Petrosani Nicolae Teodorescu 500 Lei. D-l Ing. dir. Popescu 200, D-na Ana Iuliu Rusu 500 Lei, comerciantul Szalay 500 Lei, D-l Demian Anastasiu, directorul Foncierei 250 Lei, Tăuanean Niculae 101, banca „Izvorul“ 200 Lei, iar următorii D-ni: Roman Chirilă, Teodor Vășinca, Valeriu Ignea, Dr. B. Stoica, Ing. P. Ormoș, Dr. C. Circa, Dr. Ionel Risca, Ioan și Iuliu Răduleț, Gal Béla, Ilariu, Iuliu Marian, Tobias Iosif, Dr. N. Milea, preotul Giurgiuca; pr. Vas. Fofeldea, Bratu Vasilie, Ioan Rusu câte 100 Lei, D-l notar Ioan Magda 180 Lei și alții mulți cu sume mai mici.

Comitetul parohial aduce vii mulțumiri și pe această cale D-lor Col. Grig. Zoiade, Ing. Dir. P. Ormoș, Directorului Solvay, Weinrich, în deosebi membrului său Roman Chirilă controlor financiar și D-lui notar comunal Iuliu Rusu, pentru deosebitul interes, bunăvoință și ajutorul dat, fără care splendidă reușită a concertului nu era garantată pe un și tuturor binevoitorilor și ajutătorilor sfintei noastre cauze, asigurând pe toți că ne vom face datoria până la cel mai mic, ca să-i putem invita cât mai în grabă și la sfințirea bisericei pentru care avem un loc de frunte donat de R. M. S.

Până atunci rugăm pe D-zeu să trimită tuturor binecuvântarea sa cerească, căruia noi ne închinăm cu Duhul în legea noastră scumpă strămoșească.

parohul OCTAVIAN ALBANI

Aniversarea regală

M. S. Regele a pășit în al 60-lea an al vieții. Inchinarea noastră este o rugă de viață lungă aceluia care a citorit cea mai frumoasă pagină din istoria neamului românesc.

Regele Ferdinand a transformat — prin reforma agrară care i se datorește lui întregă — viața publică a țării, el a învins obstacolele tuturor erorilor și a sfărâmat zăgăzurile tuturor nedreptăților istorice.

Se vorbește cu îndreptățit entuziasm de altfel, de domnia cuminte a regelui Carol. Comparând greutățile îndelungatei domnii a regelui

Carol cu obstacolele de fiecare zi ale domniei regelui Ferdinand ne putem da seama de marile însușiri ale celui în care se contopesc toate năzuințele nației noastre.

Monarhie înseamnă unitate și continuitate națională; poporul român este monarhist fiindcă înțelege că numai monarhia poate păzi destinele rasei noastre.

Și cea mai bună urare de viață adresată neamului românesc este: „Trăiască Regele“.

„N. R.“

Mai multă atențiune.

Chioarul un ținut aproape curat românesc are ca centru de plasă Șomcuta Mare. De mult, prin 1850—60 aproape toți oficianții Chioarului erau români, cari mai târziu au rămas numai în posturi inferioare și nici astăzi nu putem zice că în posturile de conducere și de încredere am avea peste tot români.

Un caz concret ține în agitație spiritele.

În Șomcuta Mare își au sediul patru medici între cari abia de 2 ani s'a așezat un român, tânăr cu frumoasă praxă medicală și nici decât inferior celorlalți trei; însă cu toate acestea locurile de încredere în lucrările statului le tin străinii și ce e mai mult având toți medici de circumscripții sediul în Șomcuta Mare, unicul român e forțat ca să se mute cu locuința într'un sat vecin ce cade la distanță de 2 km. de Șomcuta Mare și unde aproape din toate comunele aparținătoare circumscripției pacienții pot ajunge numai trecând prin Șomcuta Mare, unde sunt și 2 farmacii. Urmarea acestui tratament este, că medicul român cu mult interes față de cauza sanitară a Românilor și-a cerut altă circumscripție.

Am amintit cazul acesta în dorința ca medicilor români să li se dea o mai mare atențiune și să fie sprijiniți în activitatea lor în mijlocul țăranilor și nu descurajați prin preterare față de streini.

Rolul medicului român în provincie nu este numai de interes medical ci și de interes educativ național sub care raport nu poate fi înlocuit cu vre-un strein.

E de mare interes ca țăranul să fie familiarizat cu medicina și pe medic să-l primească așa ca pe un element indispensabil în societatea omenească.

Am scris acest caz cu expresiunea regretelelor noastre când harnicul medic și inimos român Dr. Aurel Pop se depărtează, ca un memento pentru cei cari ar îi putut face să rămână aici și pe cari Chioarul întreg îi roagă să repareze aceasta greșală sau în locul devenit vacant să numească numai un român și cu sediul în Șomcuta Mare, cum o cer interesele acestui ținut.

S. Gh.

Nr. 373—1924

3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de protopresbiter al tractului ortodox român Cluj și totodată paroh al parohiei I. Cluj, — în temeiul ordinului Consistorial din 10/23 Iulie a. c. Nr. 4601 din 1924 — se publică concurs, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Renașterea“.

Beneficiile protopresbiterului-paroh sunt:

1. Locuință în natură.
2. Veniturile fasonate în coala B. pentru întregirea salariului de paroh dela stat din parohia I. Cluj, cu sesiune parohială de 32 jugcad.

3. Dotația protopresbiterală dela stat.
4. Paușalul din fondul general administrativ consistorial.

5. Taxele legale dela vizitațiile canonice

Concurenții își vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele necesare în conformitate cu concluzul congresual Nr. 111 din 1888, Veneratului Consistor Eparhial din Cluj în termenul indicat.

Cluj, din ședința Comitetului protopresbiterial ortodox român, ținută la 1/14 August 1924.

Andrei Ludu

as. cons., adm. protopresb. președinte

Gheorghe Suci
notar

Nr. 4984 „Aprobat“.

Din ședința Consistoriului eparhial al Clujului ținută în 7 Aug. 1924.

Laurențiu Curea
secretar

NICOLAE
Episcop

ȘTIRI

Patriarhul Serbiei. În ziua de Sântămărie 28 August a avut loc la Peci, în Serbia meridională, ceremonia solemnă a instalării patriarhului bisericii sârbe, după ritul tradițional ortodox. Patriarhatul sârbilor ortodoxi, suprimat de sultanul Mustafa al III-lea în anul 1766, a fost reînființat în 1220 după unirea tuturor Iugoslavilor.

La solemnitate a asistat regele, guvernul, înaltul cler, parlamentul și reprezentanții corporurilor constituite. Regele a investit în tronul patriarhal pe patriarhul Dimitrie. Ceremonia a fost totodată prilejul unei mari manifestațiuni naționale, consacrand unirea tuturor sârbilor.

* * *

Loterie bisericească. Ziarul italian „Epoca“ spune că guvernul din Roma a acordat autorizarea organizării unei loterii în favoarea propagandei religioase. Se vor emite 10 milioane de bilete a câte 10 lire unul.

* * *

Faptă laudabilă. Cetim în „Viitorul“ că prefectul jud. Făgăraș a luat măsuri aspre pentru închiderea cârciumelor în Dumineci și sărbători.

Pentru păstrarea și apărarea credinței noastre strămoșesti, care veacuri de-a rândul a fost baza integrității noastre naționale și a existenței poporului românesc, a luat cele mai severe măsuri pentru împedecarea propagandei diferitelor secte religioase, periculoase unității noastre naționale, s'a luat măsuri pentru a nu se răspândi în popor cărțile pocăite și adventiste, tot atâtea otrăvuri nimicitoare, nu numai credinței strămoșilor noștri, dar și neamului nostru.

* * *

Cimitirul dela Tebea, unde odihnesc rămășițele pământesti ale lui Avram Iancu, s'a transformat într'un Panteon al eroilor cauzei naționale. Prin îngrijirea societății „Mormintele eroilor“ s'au adus la Tebea osemintele a 70 de eroi căzuți în războiul pentru împlinirea idealului național. De asemenea dintre legionarii și tribunii lui Avram Iancu, s'au adus la Tebea rămășițele tribunului Ion Buteanu, pre-

fectul Zarandului ucis atât de mișeleste de comandantul ungar Hatvani și ale preotului Simiön Groza, căpetenia legionarilor din Cris-cior.

* * *

Mare supărare în Izrael. La aniversarea celor 20 ani dela moartea lui Teodor Herzl, medic vestit în Viena și întemeietorul Sionismului au fost de față peste 20 mii ovrei, numai copii lui Herzl nu au luat parte. Fapta aceasta a indignat într'atâta presa mondială, încât a început să ancheteze după copii marelui sionist. Și astfel s'a aflat, că Hans Herzl fiul doctorului Herzl a trecut la catolicism la 20 Iulie 1924, dar în acelaș timp a vândut unei case de editură engleză „memoriile“ bătrânului Herzl.

Pentru aceasta presa jidovească L-a declarat de nebun, iar rabinul din Viena plânge lacrimi amare în „Jüdische Wochenschrift“.

* * *

Inbalsamarea. Savantul american Hugo Gunsback, membru al societății de physică din New-York a descoperit un nou procedeu pentru păstrarea corpului omenesc în stare de mumie. Un aliaj de aramă, argint și aur, gros de jumătate centimetru păstrează intactă mumia, mii de ani, fără s'o desfigureze.

* * *

Conferință. Pentru rezolvarea câtorva chestiuni economice, în legătură cu convențiile încheiate la conferința statelor succesorii din 1921, chestiuni rămase încă în suspensie, guvernul italian a invitat toate statele succesoriale la o conferință care se va ține la Roma în toamna aceasta. Statele invitate au acceptat invitația și și-au anunțat participarea.

* * *

În Ungaria se falsifică bancnote românești. Autoritățile polițienesti din Arad au constatat că în oraș circuiă hârtii false de 100 lei. Făcându-se cercetări, s'a descoperit la un ungar anume Lauslau Szabo, un mare stoc de bancnote falsificate. Sunt indicii că hârtiile false puse în circulație de Szabo au fost aduse din Ungaria, unde se falsifică pe o scară întinsă bancnotele noastre de 100 și 500 lei.

* * *

Factorii postali din Cluj, organizați în asociație au aranjat Dumineca trecută o frumoasă serbare în biserică noastră din loc. Cu acest prilej și-au sfințit steagul sindicatului. Serviciul divin a fost săvârșit de d-l Laurențiu Cu-

rea secretariul Consistoriului, iar sfințirea steagului de P. S. Sa episcopul Nicolae, care la sfârșit a adresat sindicatului o frumoasă cuvântare.

Nașa steagului a fost doamna Olivia Dr. Deleu.

* * *

Parohii noi. Din partea statului s'a hotărât ca nici o comunitate religioasă să nu mai poată funcționa, dacă n'a obținut recunoașterea de persoană juridică.

* * *

Internatul de fete din Turda ne cere să anunțăm că tacsă de întreținere în acest internat s'a fixat pentru anul școlar ce vine cu 6500 lei anual.

* * *

Institutul de orbi din Sâncraii. În Institutul de orbi ai statului din Sâncraiu poșta Aiud, jud. Alba de jos, Transilvania se primesc copii orbi de ambele sexe în etate de 6—19 ani. Informațiuni asupra formalităților de primire se dau de către Direcțiunea Institutului sus numit.

* * *

Săpături arheologice. D. Teodorescu, profesor de arheologie la Universitatea din Cluj, a început cercetările pentru descoperirea cetății dace dela Grădiste, pe locul fostei Sarmisagetze.

Săpăturile promet rezultate senzaționale.

* * *

Târgurile tot în sărbători. Ne tânguim de multe scăderi în sinul neamului nostru și ne încetăm căutăm noi preoții remediile de îndreptare. Ca un remediu de îndreptare și întărire a conștiinței religioase creștine am cerut în adunările noastre ca să se schimbe târgurile de pe zile de sărbători creștine pe zilele de rând. Ce vedem însă; târguri nou înființate să pun direct pe zi de praznic. Astfel primul târg concesionat în comuna Miresul mare județul Sătmar e pus pe ziua de 6 August a. e. în ziua Schimbării la față a Domnului nostru Isus Christos. Cum în conștiința credincioșilor aceasta este mare sărbătoare, e generală indignarea și se fac fel de fel de talmăciri că așa cer interesele jidovilor. Atragem atenția celor cari concesionează zilele de târg să nu sfideze îndemnul nostru de a respecta cu evlavie sărbătorile căci altfel orice respect față de autoritățile statului se sdruncină.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciubaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciubaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. „Problema educației sexelor“ 8.— Lei
11. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — 20.— Lei
12. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Nr. 75.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de *cantor* în Calata mare se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Renasterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. 5 jug. de pământ;
2. O jumătate micră bucate dela 70 familii.
3. O zi de lucru dela fiecare familie.
4. Stola obicinuită.

Cantorul va trebui să instrueze tineretul adult în cântările bisericesti, eventual să formeze un cor de adulți.

Cererile instruite cu documentele necesare, atestat de botez și diplomă de cantor, se vor

înainta comitetului parohial din Calata Mare în termenul indicat mai sus.

Calata mare la 26 August 1924.

TEODOR TOADER, paroh

1—3

CONCURS

„Timișiana“ Institut de Credit și Economii, Timișoara a înființat 3 burse de câte 12.000 Lei anual, pentru 3 studenți originari români cu preferința români bănățeni, care urmează studiile la academii Comerciale din Cluj, București sau din stăinătate.

Aceia cari doresc a obține o astfel de burse, sunt rugați să-și înainteze cererile lor direcțiunei Institutului până la 10 Septembrie anul curent.

Cererile vor fi însoțite de următoarele documente:

1. Actul de naștere dela matric. civil.
2. Extrasul de botez.
3. Atestatul de pe ultimul curs școlar; în caz că a frecventat deja cursurile la vre-o academie va trimite indexul și dovada despre examenele prestate.

Consiliul de Administrație a
Institutului de Credit și Economii
„TIMIȘIANA“

Nr. 202—1924

3—3

CONCURS REPETIT

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune din parohia de clasa III. Brăzești, aparținătoare tractului Lupșa, sistematizat prin rezoluția consistorială Nr. 8270/918 Bis. pe lângă parohul Simion Pop, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea“.

Emolumentele sunt: Toate venitele parohiale conserise în coala B., cu excepția zilei de clacă ce și-a rezervat-o șiesi parohul, apoi salariul de la stat, care se votează conform cualificației și anilor de serviciu de care va dispune alesul capelan.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele recerute, se triunit subscrisului oficiu în termenul concursual.

Concurenții, cu observarea prescrișelor din regulamentul pentru parohii și cu prealabila înștiințare aici, se vor prezenta și în comună pen-

tru a cânta, resp. a oficia și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

Baia-de-Aries, 2 Iunie, 1924.

Oficiul protopresbiteral ort. român al Lupșei în conțelegere cu comitetul și parohul.

Vasile Gan, protoprezbiter

Nr. 258—1924

3—3

CONCURS REPETIT.

În baza ordinului Ven. Consistor Nr. 3379 din 1924 se publică concurs repetit pentru ocuparea postului de paroh din *Ungureni* protoprezbiteratul „Lăpușului” cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar de la stat cu accesoriile lui.
2. Una zi de lucru dela fiecare casă (200).
3. Sesie parohială 9 jug. cad. și lemne de foc.
4. Venitele stolare obicinuite.

Cererile instruite cu documentele prescrise se vor trimite în termenul indicat subsemnatului oficiu protopopesesc. Relectanții cu avizul acestui oficiu pot să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Lăpușul-unguresc, la 10 Iulie 1924.

Oficiul protopresbiteral ort. român al tractului „Lăpus”.

Zaharie Manu, protopop.

Nr. 353—1924

3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh al parohiei *Ibănești-pădure* de clasa I din protopopiatul Reghinului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficios „Renasterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură.
2. Una ferdelă porumb (cucuruz) sfârmit dela fiecare familie (300 familii).
3. Câte una zi de lucru.
4. Opt stânjini de lemne.
5. Porțiune canonică 2 jugăre, care după putință se va întregi conform legii agrare.
6. Venitele stolare.

7. Salarul dela stat conform coalei B) cu accesoriile legale.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Concurenții pe lângă observarea prescrișelor cuprinse în Regulamentul pentru parohii sunt avizați a se prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Reghin, la 31 Iulie 1924.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Reghinului, în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Sălăgean, adm. ppresb.

Preoțime!

Nou Apărut!

Predici la morți

de **I. Marga**, protopop 8-10

1 expl. 35 Lei, plus porto.

Se află la Librăria ANCA, Cluj.

Imprimare Oficiale

**În atențiunea oficiilor protopopești
și parohiale**

Toate imprimatele pentru încheierea socotelilor bisericesti și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află depozitate și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRĂRIA

„Cartea Românească” S. A.

Sucursala CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.